

Abonamente:

1 Lună: 10 Lei sau 4 Ruble. 3 Luni: 25 Lei sau 12 Ruble

Pentru preț și învâțatori: prețul jumătate.

ROMANIA NOUA

Organ de propagandă pentru unirea politică a tuturor Românilor.

Director: Dr. ONISIFOR GHIBU

Iese în fiecare zi de lucru Sub conducerea unui comitet alcătuit din Români din toate țările

Prim-Redactor: Dr. Ion Matelu.

PLATA PENTRU RECLAME după INVOIALĂ REDACȚIA, Ulița Gogol No. 39 ADMINISTRATIA Bol. Alexandru cel Bun, Pasaj Chișinău, TELEFON No. 8/33

De vorbă cu Regele de mâine al Românilor

Nimic din acea răceală și lipsă de sinceritate care domnesc la curțile princiare din alte țări.

Atingerea atât de apropiată a familiei regale cu osâzului, viața în cursul războiului, victorie împreună cu el în cele mai grele clipe ale țării, identificarea deplină cu simțirea și cu idealul neamului nostru, au făcut din membrii familiei regale — și de altfel democratice — niște ființe cu un suflet cât se poate de deschis, de larg și de binevoitor.

Convorbirea cu A. S. R. s'a restrâns mai mult asupra Basarabiei, a cărei viață A. S. a urmărit-o cu un interes viu mai ales de la revoluție încoace. A. S. R. era bucuros de Unire, dela care așteaptă un mare bine nu numai pentru Basarabia, dar și pentru România. Democrația, dacă va ști să se canalizeze în formele cele sănătoase și va ocoli exagerările, poate contribui în chip vădit la așezarea pe temelii trainice a vieții întregului neam. Miniștrii basarabeni i-au lăsat o impresie foarte bună; ei sunt simpli, neformaliști, nestricăți, și vor aduce în viața politică a țării atmosfera curată a vieții de peste Prut. Ei vor trebui să fie cu foarte mare băgare de seamă ca să ia din România tot ce e bun pentru țara lor, dar în același timp să se ferescă de relele pe cari fatalitatea istorică le-a adus în viața noastră de până aci.

Păstrând sănătosul fond sufletesc al poporului, pe care influența rusească de o sută de ani n'a izbutit să-l schimbe, și adăpându-se la izvoarele culturii noastre naționale, elementul din Basarabia va putea fi pentru toți un izvor de reînviere a forțelor noastre slabite pe urma luptelor de veacuri.

Pentru Basarabia a fost un bine că a putut fi ajutat până acum pe teren cultural de refugiații ardeleni și bucovineni. Ei vor putea fi

de folos și de aici încolo, ca unii cari, în urma împrejurărilor lor de acasă, sunt în măsură să înțeleagă mai bine nevoile din Basarabia cari sunt asemănătoare cu cele din țara lor.

Trebuie făcut tot posibilul ca Basarabia, păstrându-și autonomia ei garantată prin condițiile Unirii, printr'o muncă culturală sistematică și printr'o politică națională mai presus de partide să-și întemeieze o viață solidă care să-i priască și ei și să întărească și cealaltă parte a neamului.

De altfel A. S. Regală, în dorința de a se îndrepta direct de stările din Basarabia a promis că în curând va veni la Chișinău, de unde va pleca, poate, și în celelalte părți ale țării celei noi.

Adânc mulțumit de frumoasele gânduri și preocupări ale Alteței Sale Regale, care îi dă atât de bine seama de datoria ce-l așteaptă și se pregătește atât de serios pentru ea, am părăsit Palatul cu încredințare, că Regele de mâine al țării e un bun Român cu o adâncă conștiință de chemarea Lui și a Neamului, că e un democrat în care elementul cel mai numeros și mai bun al poporului nostru va avea totdeauna un sprijin puternic și că pentru toate acestea El e în adevăr vrednic de toată iubirea și de tot devotamentul nostru.

O. Ghibu.

Expoziția de pictură și de sculptură organizată de artiștii români în localul primăriei (strada Pușchin) va mai rămâne abia câteva zile deschisă.

Inbitorii de artă să se grăbească a o cerceta, căci plăcerea ce le-o imbie această expoziție este din cele mai prețioase.

BASARABIEI

— 27 MARTIE 1918 —

Neînfrântul mers al vremii, a sfărâmat lanțul robiei în care ai zăcut de-un secol, în întuneric și mîncîmă. Tu nu erai decât o jertfă; erai o fică a vitregiei; — Un singur bun aveau copii ții: să plîngă'n nopțile cu lună.

Comorile și bogăția și-a hold-ilor bogate spice Nu pentru tine erau ele; ci spre-n slăvi a ta răpire, Acelora ce-au fost călîii, statue ca să le ridice, Iar de cereau furata slovă, copii tăi pleca'n Sibir...

Azi întunericul gonit-ai și-a năvălit lumina — acum So-ai aruncat cătușul, care îți cuprîndea al tău grumaz. Și'n noaptea gheenu, când călîii mușcua turbat în gură huma, Tu-ai răzărut copii-ți iarăși și-ai rupt înfrîntul lor zăgaz.

Toți ca un vijor alergară, de la Hotin până la Mare, Ca să-ți încheie nesfârșita și amara lacrimilor salbă, Iar Lespedea de la Suceava s'a zguduit cu sfîrșire Au tresărit toți Basarabii. Outremur fu'n Cetatea Albă...

Iar Prutul, râul blestematul, în marea lui avu un zbcium Și a porvit mai lin la vole, ducă-d' mult așteptata veste, Ca de acum Moldova-i toată, că a dat răsunețul de buciom, Că de acum s'aflară frații, că Prutul, blestem, nu mai este...

— De acum, de acum arun-ă-ți haina ce'n întuneric te nvesmîntă, Adună ții copii astăzi și'mbracă-le în sărbătoare!... De-acum, de-acum nu vei mai pînă! De-acumă vîntă, cămă cămă! Moldova-măa năvăle sfîntă! Moldova lui Ștefan cel Mare, Chișinău, 27 Martie 1918. Subit T. Bicioșia.

Familia noastră regală

Basarabia scăpată din casa părintelui vitreg dela Petrograd, a ajuns de acum la casa propriilor ei părinți și frați. Este datoria noastră ca să ne arătăm deacum prin toa e chipurile dragostea față de povățuitorii cei mai înalți ai țării. Este datoria noastră cetăț nească să avem năntea noastră chipul M. S. Regelui Ferdinand și al M. S. Reginei Maria.

Regele Ferdinand este căpetenia țării noastre, El e regele democrat, Regele țărănilor, Regele nătejdilor noastre drepte și sfinte.

Regina Maria este alinătoare suferințelor celor lișiți, bolnavi și nepunctioși. Ea este mama răniților, a văduvelor și orfanilor, Ea este Mila omenească întrupată, Ea este iubirea de oameni, de țară, de Bine și de Frumos.

Toate localurile publice din Basarabia să-și impodobească numai decât păreții

cu chipurile Miest iților L, r, așa cum se face în fiecare țară. Tot astfel și cetățenii conștincioși.

În vitrina Librăriei „România Nouă” sunt expuse două admirabile fotografii ale Regelui și Reginei.

Presa franceză despre alipirea Basarabiei la România

Intreaga presa franceză a primit cu bucurie știrea despre alipirea Basarabiei la țara m. Marele ziar „Le Matin” scrie în felul următor:

Alipirea Basarabiei la România nu este, cum vor încerca zărele germane să arate, o compensație oferită României pentru anexiunile operate în Dobrogea și pe frontiere. România avea drepturi neagăduite asupra acestei provincii, care i-a fost omulă de către Rusia în 1812. După războiul Crimeii, o parte din Basarabia fu restituită României, dar această de anexiune nu fu durabilă. În 1878, după războiul românoruso-turc, Rusia și a luat întreaga provincie, dând în schimb României Dobrogea luată dela Turci și revendicată astăzi de către bulgari. După catastrofa rusească e evident că această provincie trebuia fatalmente să fie a României. Și după avizul misiunii militare franceze, trupele românești au ocupat Basarabia, scoțînd pe degeții maximaliști.

În ziua regularii definitive, guvernele aliate vor considera votul del Chișinău ca încoronarea revendicărilor naționale legitime ale României.

Democrația la Palat

Altădată nu am fi crezut că democrația poate sălaşii în palate.

Și iată că familia regală română, prin pilda unică în istoria popoarelor, a venit să desmîntă această părere, dănd dovezi de cea mai curată democrație.

Un rege care, ca unul dintre cei mai buni fii ai neamului, s'a identificat cu toate interesele și aspirațiile poporului său; care sub vijelia de obuze săruta fața bronzată a vitejilor; care s'a grabit cel dintăi să și împartă moștile sale luptătorilor și să le dea țărănilor cele mai largi drepturi de participare la viața statului.

O regină care neobosită întreiera spitalale de contagioși și de răniți, cercetează barăcile și cele mai umile cătune, ducînd pretutindeni alinare suferințelor; care a scris cele mai frumoase pagini de dragoste pentru poporul și țara noastră. Aceasta e o pereche regală neîntrecută.

Acum principii și principesele, cari împreună cu augustii lor părinți au împărțit toate durerile noastre, vin să împărtășească și bucuria alipirii Basarabiei la țara-inamă. Insoții de delegații basarabeni, la serbarile unirii din Iași. Ei coboră în mijlocul mulțimii și se prind în horă. Acestea sunt fapte cari vor trece între povestile neamului.

Frații noștri basarabeni, abiați un moment dela cinstirea dinastiei prin jugul țărănilor și de vîntul revoluției, acum au înțeles pe deplin că familia noastră domitoare nu este ca oricare alta. Acest rând și lau spus în ziua unirii la Statul țării, când au strigat: „Trăiască Regele nostru Ferdinand cel mai demeritat domnitor de pe lume!”

Iar un preten basarabean „revoluționar”, pe care l-am întebat ce impresie i-a făcut Regele la serbarile din Iași, ne-a răspuns din cea mai sincera convingere: — Nu Regele ci împăratul trebuia să ne fie!... Crm.

Români de pretutindeni! Pentru fericirea neamului nostru nu e de ajuns ca să ne fie unite țările. Trebuie să ne fie unite și inimile și gândurile și căile.

Blestemați cei ce vor cerca să aducă în mijlocul nostru duhul zavistiei ucigătoare;

Blestemați cei ce vor veni în numele ambițiilor lor personale, uitând de interesele neamului;

Blestemați cei ce se vor apropia fără cucernicie de lucrul cel sfânt al luminării și întăririi neamului nostru din Basarabia!

Convocare

Membrii societății de cîntări „Doina” sunt poștii din nou la adunarea generală extraordinară, pe Joi 5 Aprilie, la 7 ore seara, în locul Băncii țărănești. Deastădată adunarea se va ținea cu oricâți membri vor fi de față.

Maximilian Popovici

În legătură cu moartea dureroasă a marelui economist Max Popovici, lășăm să urmeze astăzi câteva informații biografice, menite să urate cîntitorilor, măcar și într'o formă sumară, pregătirea și bogata activitate a răposatului.

Născut în Transilvania unde a mîntuit li eul din Brașov, Max Popovici a trecut în Germania. După studii terminice a dat doctoratul în chimie și în științele agricole la universitatea din Berlin întors în România a fost numit profesor la școala de finanțe, din care au eșit elevi distinși.

Timp de 2 ani a fost director al monetăriei Statului, apoi aproape 20 de ani inspector-șef al serviciului culturii tutunurilor dela Regia Monopolurilor Statului, organizînd acest serviciu cu multă pricepere.

Prin știința lui serviciul tutunurilor a fost ridicat la o valoare, recunoscută chiar și de străini. A organizat serviciul economic al Casei Rurale, muncind fără a cunoaște oboseala în calitate de subdirector al acestei importante instituții.

Pe lângă munca practică a desfășurat și o bogată activitate în domniul literaturii economice. Din numeroasele lucrări strălucite de sistem și limpezime, amintim: 1) Calendarul Plugărilor. 2) Industrializarea fructelor. 3) Chimia aplicată în agricultură. 4) Fisica aplicată în agricultură. 5) Tratat de agricultură (cel mai bun în limba română). 6) Chimia pentru uzul școalelor de agricultură. 7) Tehnologia mălurilor. 8) Tutunul, tratat special. 9) Bosnia și Hertegovina, studiu economic. 10) Chestiunea agrară în Posnania. 11) Lucrări asupra reformei agrare în România și Basarabia. O serie lungă de bogașii, studii, și articole publicate în diferite reviste și ziare.

Gazeta noastră a avut fericirea să publice mai multe articole de-ale regretatului economist, privitoare la problemele agrare de aci. Aceste articole au fost urmărite cu mult interes de Români basarabeni, pentru cari treaba pămîntului, este cea mai importantă chestiune socială de azi.

FOILETON

Drepturile noastre asupra Hotinului

de I. NISTOR

Profesor universitar, membru al Academiei Române.

Auzind de stăruințele megieșilor noștri de peste Nistru de a cuprinde și ținutul Hotinului în hotarele țării lor, mi-am adus aminte de răspunsul pe care Cronicarul Miron Costin îl dădu Marelui-Vizir, când acesta îl intrăbă o de Moldovenilor le pare bine ca Turcii au cuprins Căminuța și intrigolatu Podolher. Mai întai a răspuns că se teme a spune drept. Auzi Vizirul s'au zămbit a rade și-au zis să grăiască să nu se teamă Auzi Miron au zis: „Santem noi Moldovenii bucuroși să se lătească împărăția în toate părțile cât de mult, însă peste țara noastră nu ne pare bine să se lă-

tească.” Atunci Vizirul iar au zis: „Drept ai grăit!” Acelaș grand drept și cinstit îl avem și noi față de vecinii noștri din răsărit Noi suntem bucuroși ca ei să-și lătească st pămîntul lor în toate părțile numai de moștenirea noastră basarabeana să nu se atingă. În deosebi Hotinul cu tot ținutul de prin prejur este un vechime pămînt românesc, desțelenit prin munca și hărnicia strămoșilor noștri și aparat veacuri de rândul prin scump sîngele lor. Istoria Hotinului este însăși istoria zăbucimăntului nostru trecut. Drepturile noastre asupra acestui colț de pămînt sunt

sinte și nestrămutate. Ele se pot dovedi în mod ne doelnic inscurgere de șase veacuri și mai bine. Să încercăm deci să facem această dovada cu istoria în mîna!

Bătănului nostru Cronicar Grigorie Ureche povestește că Români, mînași de felurite necazuri din Ardeal și Maramureș, au trecut Carpații și au descălicat mai întai sub munte, apoi înmușindu-se mai și crescînd înainte nu numai apa Moldovei sau Siret le-au fost hotar, ci până la Nistru și până la Mare s'au lăsit. În chipul acesta au cuprins Români meșugurile moldovene și basarabene. Dar e multă vreme deși halăduiau în aceste locuri, trăiau sub stăpînire străină. Ei n'a-eau încă țara lor, „caci această urma sa fie descalicată numai de Bogdan Vodă, care se smulse de sub țarnarea străină și largi hotarele țării sale pe socoteala Țărilor. Rămășă în grija urmașilor săi de a izgoni pe Tatar, peste Nistru și de a statornici hotarul Moldovei de-a lungul acestei ape.

Și-n adevăr, istoria ne arată că Moldovenii au atins hotarul Nistrului mai întai la Hotin. Acolo se găsea încă din timpurile stravechi o trecătoare îndămanatecă, adică un vad, de care se foloseau atât oștirile cât și negustorii în drumul lor spre Iunare și Marea Neagră. La început Hotinul era un loc de popas pentru trecători și numai incetul cu incetul s'a înighebat acolo o așezare statornică de oameni pentru straja vadului și pentru înlesnirea trecerii când apa era mare. Vechimele acestei salașului ne o chezeștuește un cronicar polon zicînd că Hotinul s'a înighebat încă pe vremea când umblau pe pămînt Dumnezeu cu sîntul Petru. Pe malul Nistrului se mai aflau și alte vaduri dar nici unul din ele n'a ajuns așa de renumit ca vadul Hotinului; și aceasta din pricina că Hotinul era așezat la răspîntia marelui drum de negoț care din vechime lega ținuturile de producție din preajma Mării Negre cu țările baltice.

Pe vremea craiului polon Cazimir cel Mare ținuturile Hotinului și Cernăuților erau locuite de Români, cari ascultau de căpetenia lor Ștefan Vodă. Acesta recunoștea pe craiul polon de mai marele său și ajută cu cetele lui de viteji și voinici la apărarea țării leșești împotriva Tatarilor. Pentru a mînea această apărare craiul Cazimir dădu lui Ștefan mijloacele de cari avea nevoie pentru a întări vadul (capul de pod) peste Nistru dela Hotin și cel peste Prut dela Teșin sau Cernăuți și așa s'a pus prin priceperea și hărnicia românească temelie cetății Hotin pe Nistru și Cernăuți pe Prut și anume pe la începutul veacului al XIV-lea.

Unul dintre urmașii lui Ștefan Vodă din țara Șipenijului, Petru Vodă Mușat, ingramădi sub buzduganul său și țara Moldovei, unde se strînsese neamul lui Bogdan descălicătorul, contopind în chipul acesta țara-de-sus și țara-de-jos într'un singur stat — Moldova — cu capitala Suceava. Prin unirea aceasta Petru Vodă Mușat a juneș domn puternic și temut de vecinii săi. În hotarele țării sale era cuprins și Hotinul precum se vede a ceea dintr'o scrisoare pe care Petru Vodă o trimise craiului polon la anul 1387. Scrisoarea aceasta a fost scoasă la iveală de învâțații ruși, ea ne slujește drept dovadă că la anul 1387 Hotinul se găsea sub stăpînirea domnului Moldovei.

Telegrame de condoleanță

pentru familia Maximilian Popovici

Telegramele noastre. Ziara "România Nouă" plângând moartea zguduitoare a celui ce a fost în zilele din urmă un colaborator al lui, vă trimite duiosă condoleanțe.

O. Ghibu

Cooperatorii din Basarabia regretă din suflet moartea prematură a marelui iubitor de țărânie Maximilian Popovici, care prin caldul său naționalism prin vazele sale cunoștințe economice și lungă și fructuoasă experiență în tot ce privește viața dela țară, era de prea mare folos țărâniei noastre mai ales în aceste timpuri de prefecere socială. Plângem împreună cu D-voastră pe sfântul și sprâncăritul nostru sincer și dezinteresat, fie memoria lui veșnică.

Chiorăscu Coropceanu, Buruiană, Procut Cucusnă, Gropa, Ghenzul, Lungu, Dobrovici.

III

Moartea năpraznică a marelui român Maximilian Popovici a răpit Românilor macedoneni pe cel mai bun prieten. El plângeam împreună cu D-voastră. Spiridon Gheorghiu, Goga Leon, Dubura Sotir, Isac Dimitrie, Jibura Dumitru, Gamolet Dumitru, Nasi Diamandi, Tasou Statu, Babuş Dumitru, Tomistocle Pineta, Achile Pineta, Constantin Noe, Epaminonda Balamace, Cocea Bela, Zega Mihail.

Dela universitatea populară

Sâmbătă, 31 Martie.

I. D-I P. V. Hanos: Istoria literaturii.

Cântăreții ai simțirilor și durerilor unui neam întreg au fost: V. Cărlota, I. Văcărescu, D. Bolintineanu, Gr. Alexandrescu, N. Nicolescu, A. Murășanu.

Enchizi Văcărescu (nuntear) e cel dintâi poet român. Dela el ne-a rămas Amara turturoa și frumosul testament:

Urmașilor mei Văcărești Las vouă moștenire: Creșterea limbii românești Și-a patriei cinștire.

Contemporan cu el e C. Conachi. V. Cărlota (nuntear) moare tânăr. Activitatea lui abia ținu trei ani.

Carlova e oifer și scrie: Marșul ostirii române, în care se gândeste cu durere la cea-a fost odinioară armata română, și ce e azi.

N. Nicolescu (ardelean) poet trist, gânditor. Dar suferințele țării cât de adânc îl impresionează. Intr-o poezie zice: Azi pe acest pământ tăcut Glasul patriei române o un glas necunoscut.

Tot astel și Iancu Văcărescu cântă jalea țării. Cănu Voda îl roagă să scrie o poezie, Văcărescu se întreabă cind va doveni din nou corbul românesc, vultur român.

D. Bolintineanu (muntean, tatăl său macedonean) poet și luptător, a scris foarte mult. N'a fost o faptă vitească, n'a fost vr'un Domn mare, pe care Bolintineanu să nu-l fi cântat. Doar și azi se cântă pe zilele lui, faptele glorioase ale strămoșilor neștri scrise așa de bine și azi ne mișcă puternic. El a scris mult și în toate genurile. Cine nu cunștă preza "Mama lui Ștefan cel Mare" sau "O fată tânără pe patul morții".

Gr. Alexandrescu (nuntear) e mai adânc, mai gânditor. Ictele, problemele mari ce-l preocupă pe poet le așterne în poezii în așa numitele "Meditații". Dar a scris poezii de toată frumusețea și cu conștinț patriotic. Așa e "Umbru lui Mircea la Cozia".

A. Murășanu (ardelean) A scris: Doștonătu Româno în care chiamă pe Români la o nouă viață, îndemnându-i să șterge lanțurile robiei, în care-i în străinii și toți unindu-se să trască ca frații. Acesta zice poezie l-a făcut pe Murășanu nehurător.

II. D-I V. V. Hanos cetește și tăcuște faptele lui Gr. Alexandrescu stăruind mai ales asupra învățurii morale.

N. T.

CAFÉ GARNI

este deschis până la ora 1 noaptea. În fic care zi dela 9/2 va cânta orchestra.

Teatru românesc

Săptămâna viitoare va veni în orașul nostru Marioara Ventura cea mai mare artistă a Țării Românești. Marioara Ventura vine înconjura de cei mai de frunte artiști ca Tony Bulandra, I. Manolescu etc. Prezența lor în orașul nostru va fi o adevărată sărbătoare și întreg publicul va trebui să vie să vadă ne acesii anostoli ai artei românești: Vor inca Dama cu Camelii de Al. Dumas, Marșul Nupțial de Henry Bataille "Indrăgostita de Porto Riche și Nora de Ibsen.

Dra Marioara Ventura va purta toaleta extraordinare. Sfătuim publicul să-și oprească din vreme bilete la Librăria Românească.

MATINEUL UNIVERSITĂȚII

Duminică la 1 Aprilie s'a ținut al patrulea matineu. Profesorul universitar I. Nistor a vorbit despre Insemnătatea zilei de 27 Martie 1918 și apoi despre Drepturile noastre asupra Hotinului. După ce în numărul trecut al gazetei noastre am publicat partea I a Conferinții, cu numărul de azi începem publicarea conferinței despre Hotin.

După d. prof. Nistor au urmat două bucați admirabil cântate de d-na Ilaciovă acompaniată la pian de d-na Ghibu și două declamații ale unor oștieri români.

Comisia școlară moldovenească

În ședințele de la 21 și 30 Martie, comisiunea a discutat raportul subcomisiunii administrative pentru organizarea cursurilor pedagogice în vara anului 1918, pe care l-a aprobat în redacția subcomisiunii. A ales o subcomisiune pedagogică, alcătuită din domni Cioflec, Tofan, Panteliev, care are dreptul de a coopta și alți membri, care va elabora programa analitică a cursurilor, regulamentul de conducere, orarul cursurilor și va face propuneri privitoare la numirea lectorilor.

A numit profesori de limba română pe dl C. Noe la gimnaziul de fete al Zametiv și la cursurile particulare ale d. L. Ivanovici, pe dl V. V. Hanos la gimnaziul de fete Remezova, pe d. I. Boga la Seminarul duhovnicesc.

A luat la cunoștință lucrările biroului și a hotărât ca în locurile de instructori școlari deveni vacante să nu numească pe nimeni fiind anul școlar pe sfârșite.

Discuția asupra proiectelor de organizare a comisiilor școlare naționale ținute și centrale și amânate.

Comisiunea Seberului

În trei ședințe consecutive, comisiunea pregătitoare pentru convocarea soborului bisericesc a discutat situația creată prin unirea Basarabiei cu România și de încheiere a ales o delegație de 3 membri (2 Moldoveni și un Ucrainean): Par. I. Bejan, Haritonov și d. Padurar care să plece la Iași spre a lua înțelegere cu guvernul român și cu Mitropolitul Pimen, privitor la poziția bisericii basarabene.

SFATUL ȚĂRII

Sedința din 3 Aprilie

Aseară blocul moldovenesc a discutat trimiterea alor 2 miniștri în guvernul central românesc ca reprezentanți ai Basarabiei. Blocul a hotărât să propuie în Sfatul Țării pe dd. Incușet și Ciuhureanu.

În ședința cel dintâi a și fost ales, iar al doilea având voturi egale cu d. Halippa (56-56) susținut și de fracția țărănească, va fi supus unei noi votări pe azi. Devenind vacant scaunul de președinte al Sfatului Țării, a fost proclamat cu unanimitate ca președinte al parlamentului local basarabean d. Constantin Stere.

Schimbarea de guvern va fi pusă și ea la ordinea zilei.

PRUTUL nu mai e graniță!

Printr'un ordin al ministerului de interne se aduce la cunoștința generală, că pentru trecerea Prutului nu se mai cere nici o formalitate. Ast-fel granița este oficial desființată.

Prutul, râul blestemat, care un veac a fost zid despărțitor între frați, acum — după cum spune M. S. Regele — s'a făcut puncte. Și cum înainte cu un veac, când Basarabia a fost răpită, săptămâni de zile veneau Moldovenii plângând să-și ia rămas bun dela frații prășiiși — astăzi cu lacrimi de bucurie vor alerga la Prut să-și îmbrățișeze frații regăsiți, de cari pentru todeauna vor rămânea nedespărțiți.

Și ne gândim că mai are neamul nostru și alte granițe politice meștugite, cari îi taie trupul în două, cari și ele au dispărut odată pentru scurtă vreme, într-o frumoasă noapte de vară...

Se vor întoarce iarși vremile, căci — bun e Dumnezeu!

Franta și unirea Basarabiei

O radiogramă din Lyon anunță:

S'a primit știrea în Franța, că Sfatul Basarabiei a votat solem unirea Basarabiei cu România. Această soluție fusese de înainte luată în considerare cu priință în Franța. Trebuie să amintim în adevăr, că Franța e cea dintâi putere care s'a făcut reprezentată în Basarabia, când această țară s'a despărțit de Ucraina și că agenții francezi sunt aceia cari au negociat ocuparea Basarabiei de trupele românești Franța nu poate decât să se felicite de un eveniment care, dând satisfacție aspirațiilor comune ale populațiilor României și Basarabiei, contribuie la mărirea României și trebuie să fie privit ca un jalon pentru hotărârea definitivă a situației în orient.

Unirea la țară

Ieri s'a ținut în Chişinău o conferință a învățătorilor români aflați în Basarabia. Ap ope toți au adus vești frumoase dela țară. Unirea a fost primită de toți Moldovenii cu bucurie. Ei au înțeles bine că pentru Basarabia singura fericire e unirea cu România. Și acum când s'a îndeplinit, poporul a salutat-o din adâncul inimii.

Telegrama universității din Iași

Dl. profesor Dr. N. Leon, rectorul Universității din Iași, a trimis d-lui președinte al Sfatului Țării următoarea telegramă:

"Sunt foarte fericit să transmit președintelui Sfatului Țării călduroase urări din partea universității din Iași, pentru mărețul act ce ați săvârșit spre reintregirea Țării și a neamului.

Universitatea din Iași va depune toată munca și toată sa căldă spre a cimentea această legătură. Ea se bucură că forța nouă se adaugă la lucru pentru idealul și menirea noastră."

Când se va semna pacea?

Din nou se anunță că pacea României cu Puterile Centrale va fi semnată în cursul acestei săptămâni D-I Marghișoanu, care este plecat la București, se întoarce la Iași cel mai târziu Sâmbătă.

Știrile zilei

Sărbătorirea Unirii în Basarabia. S'au mai primit știri din Bolgrad, Ismail, Soroca, Dobrovici și alte localități ale Basarabiei, unde s'a sărbătorit cu mare însuflețire ziua unirii cu țara-mamă.

Politiști. Ieri au văzut întâia dată, pe Bd-ul Alexandru-vel Bun, doi voluntari ardeleni demobilizați, făcând poliție. Se plimbau gravi, cu mâine la spate, conștienți de misiunea ce o au ca paznici ai ordinii publice. Dar cine i a privit în ochi, a putut observa și oarecare jenă în căutarea lor. Ce s'a făvă biștii oameni se apuca de orice ca să poată trăi; deși o știu că mai bine le-ar sta cu mâinele pe coarnele piugului.

Refugiații din Aleșchi. Ieri au trecut prin Chişinău o parte din refugiații noștri dela Cherson și Aleșchi. Suferințele în-

CRONICA ECONOMICĂ

O frumoasă și folositoare organizație comercială de interes agricol

Pentru marii agricultori și conducătorii asociațiilor cooperative din Basarabia

De câte-va zile a sosit în orașul nostru d. Inginer agricol Const. I. Ciulei, fost Consilier agricol al județului Botoșani, care a luat inițiativa să înființeze în toate capitalele de județ din Basarabia filiale pentru Societatea în comandită "Călușa agricultorilor moldoveni" care se constituie în erând la Iași cu un capital începător de un Million Lei în lei sociale de cel puțin 5'00 (cinci mii) Lei din care s'arvsa la subscriere jumătate.

D. Ciulei a supus proiectul d-sale la cunoștința d-lui Crihan, ministru de agricultură și a avut câte va întreprinderi cu mai mulți mari agricultori și cu conducătorii principali ai Societății proprietarilor basarabeni precum și cu mai mulți deputați din Sfatul Țării și conducători de asociații cooperative, arătându-se foarte satisfăcut de rezultatul acestora.

D-sa a plecat acum cu recomandări favorabile din partea câtorva agricultori din localitate înspre Cahul, Ismail, Bolgrad, Chișinău etc., pentru a lua înțelegere cu conducătorii asociațiilor cooperative și pentru a organiza înființarea filialelor în aceste orașe: convins că va reuși să câștige aderenți binevoitori să l ajute în acest scop.

Obiectul Societății este pe scurt următorul:

1) să facă operațiuni de comision pentru orice vânzări și pentru orice cumpărări, cari interesează economii agricole mari, mijlocii sau micii din amândouă provinciile scaldate de râul Prut. Pentru acestea din urmă se va lucra cu societățile cooperative, cari sunt foarte bine organizate în Basarabia.

Se vor înființa și magazine de desfacere în comision a produselor agricole în fiecare capitala de județ

2) să facă operațiuni de procuratură juridică în diferite relațiuni ale agricultorilor cu autorități sau cu case comerciale din țara sau străinătate pentru a înlesni și eteni rezolvarea lor;

3) să organizeze plăsarile de personal de administrație și de muncitori agricoli cu concursul societăților cooperative.

Pe măsură ce se câștigă cel puțin zece membri în fiecare județ aceștia își aleg pe conducătorul filialei respective și pe cinci membri pentru consiliul filialei și se pun imediat în legătura cu Centrala din Iași

D-ții agricultorilor și conducătorii asociațiilor cooperative, care se interesează de această chestiune sunt rugați a scrie în scris în scris adresa redacției noastre în Chişinău, Strada Padurarilor No. 99 sau a trece personal pe la redacția noastră pentru a lua cunoștința de proiectul și a tul constituitiv al Societății.

Salutam cu multă plăcere această inițiativă și i uram o izbândă deplina.

Cele din urmă știri

Luptele din Apus

Paris, 2 Aprilie. Pe frontul din Flandra, Germanii au fost oprți. Comunicatele lor nu mai vorbesc, de cât de neînsemnate modificări ale frontului. Germanii au reînnoit atacurile lor violente în regiunea Baillieu și Neuve-Eglise, dar fără succes. Asesmenia a fost respins un atac în regiunea Merville.

În această ofensivă secundară din Flandra, Germanii au întreprins 20 de divizii proaspete. Aceasta ridică la 130 numărul diviziilor aduse de Germanii în curs de o lună. O mare parte a acestor divizii angajate de mai multe ori în lupte, fiind cu desăvârșire sleite, au fost retrase.

Pe frontul din Picardia, Germanii sunt fixați de multă vreme. Asesmenia sosirea întăririlor engleze, a stabilit frontul ținut de trupele britanice.

Cele două mari și săngeroase stertări, făcute de Germanii pentru rușarea frontului, au fost zadarnice. S'ant așteptate încă foarte violente atacuri contra eșadelor de la Ipres și Arras.

Un vas german scufundat

Lyon. — Marele cuirasat german Rheinland, s'a scufundat în apropierea insulelor Aland. Greutatea 19 mii tone. Efectivul 1.000 de oameni.

Scrisoarea împăratului Carol

Lyon. — Incercările de a scădea însemnătatea scrisorii împăratului Carol, declarând o de un caracter privat, s'ant zadarnice. Adevărul cuprins în ea nu pierde nimic din greutatea lui.

200 divizii în luptă

Lyon. — Cu privire la ofensiva germană "Journal des Debats" scrie: Forțele de o parte și de alta sunt de aproximativ 200 divizii, gata să sfârșască unele cu altele. E ora hotărâtoare, e dis-

Farmacist

asistent român vorbind și rusa, doarește post. A Treia: Asistent. Ziara "România Nouă".

Români, nu Moldoveni

Trebuie să ne obișnuim cu gândul că cu toții suntem Români, fiecă suțem din Basarabia, Moldova, România, Bucovina, Transilvania, Macedonia sau Serbia. Moldovenii adevărați, în înțeles geografic, sunt numai locuitorii Moldovei. Locuitorii Basarabiei sunt Români basarabeni, nicidecum Moldoveni. Moldovenii li-au zis numai Rușii pentru a-i face să se simtă altceva decât frații lor. Să le pădăm deci zestia rusească și să spunem verde că suntem toți Români.

Știrile zilei

Sărbătorirea Unirii în Basarabia. S'au mai primit știri din Bolgrad, Ismail, Soroca, Dobrovici și alte localități ale Basarabiei, unde s'a sărbătorit cu mare însuflețire ziua unirii cu țara-mamă.

Politiști. Ieri au văzut întâia dată, pe Bd-ul Alexandru-vel Bun, doi voluntari ardeleni demobilizați, făcând poliție. Se plimbau gravi, cu mâine la spate, conștienți de misiunea ce o au ca paznici ai ordinii publice. Dar cine i a privit în ochi, a putut observa și oarecare jenă în căutarea lor. Ce s'a făvă biștii oameni se apuca de orice ca să poată trăi; deși o știu că mai bine le-ar sta cu mâinele pe coarnele piugului.

Refugiații din Aleșchi. Ieri au trecut prin Chişinău o parte din refugiații noștri dela Cherson și Aleșchi. Suferințele în-

durate de ei sub terorismul bolșevicilor sunt nelnicpuite. Luni întregi au stat în mijlocul mării pe niște șlepurii mizerabile, lipsiți de cele mai simple condiții de traiu. Astăzi ei dau laudă lui Dumnezeu că s'au văzut iarși pe pământul țării lor iubite

Bilete de voie — peste Nistru. S'au tipărit bilete de liberă trecere peste Nistru.

E o măsură bună care se ia pentru eurățirea orașului și a țării noastre, de ațai străini fără rost, pentru cari ar fi timpul să se întoarcă și ei la casele lor.

Slujașii căilor ferate basarabene vor primi lefurile în zilele acestea de la direcția căilor ferate române. Dându-și nu și mai primiseră leafa din Decembrie 1917, din cauza anarhiei ce a domnit în administrație.

Stogunji deoarte. S'a conferit moulă "Virutea Militară" de război clasei I-a drapelului regimentelor 2 vânători, 18 infanterie și 30 infanterie, pentru faptele vitejești săvârșite de bravii ostași ai acestor unități în cursul luptelor din vara trecută.

Trapele române nu trec în Ucraina. F.ă de zvonurile că trupele române ar trece în Ucraina pentru a lupta alături de nemții împotriva bolșevicilor, "Opinia" din Iași scrie că aceste zvonuri se desmint categoric de autoritățile în drept.

De asemenea nu este adevărat că trupele germane vor veni în Moldova să facă rechizții.

Ce le cerem fraților? La frumosul articol al d-lui Iorga "Ce li cerem basarabenilor?", din care am publicat și noi un fragment în numărul trecut — un prieten basarabean ne-a spus:

— Ce ni se cere nouă, idealism, avem din belșug și-l vom duce și în patria regăsită. În schimb noi le cerem fraților noștri să nu ne trimită în Basarabia decât oameni emseceade și patrioți buni.

Cele din urmă știri

Luptele din Apus

Paris, 2 Aprilie. Pe frontul din Flandra, Germanii au fost oprți. Comunicatele lor nu mai vorbesc, de cât de neînsemnate modificări ale frontului. Germanii au reînnoit atacurile lor violente în regiunea Baillieu și Neuve-Eglise, dar fără succes. Asesmenia a fost respins un atac în regiunea Merville.

În această ofensivă secundară din Flandra, Germanii au întreprins 20 de divizii proaspete. Aceasta ridică la 130 numărul diviziilor aduse de Germanii în curs de o lună. O mare parte a acestor divizii angajate de mai multe ori în lupte, fiind cu desăvârșire sleite, au fost retrase.

Pe frontul din Picardia, Germanii sunt fixați de multă vreme. Asesmenia sosirea întăririlor engleze, a stabilit frontul ținut de trupele britanice.

Cele două mari și săngeroase stertări, făcute de Germanii pentru rușarea frontului, au fost zadarnice. S'ant așteptate încă foarte violente atacuri contra eșadelor de la Ipres și Arras.

Un vas german scufundat

Lyon. — Marele cuirasat german Rheinland, s'a scufundat în apropierea insulelor Aland. Greutatea 19 mii tone. Efectivul 1.000 de oameni.

Scrisoarea împăratului Carol

Lyon. — Incercările de a scădea însemnătatea scrisorii împăratului Carol, declarând o de un caracter privat, s'ant zadarnice. Adevărul cuprins în ea nu pierde nimic din greutatea lui.

200 divizii în luptă

Lyon. — Cu privire la ofensiva germană "Journal des Debats" scrie: Forțele de o parte și de alta sunt de aproximativ 200 divizii, gata să sfârșască unele cu altele. E ora hotărâtoare, e dis-

Farmacist

asistent român vorbind și rusa, doarește post. A Treia: Asistent. Ziara "România Nouă".

Români, nu Moldoveni

Trebuie să ne obișnuim cu gândul că cu toții suntem Români, fiecă suțem din Basarabia, Moldova, România, Bucovina, Transilvania, Macedonia sau Serbia. Moldovenii adevărați, în înțeles geografic, sunt numai locuitorii Moldovei. Locuitorii Basarabiei sunt Români basarabeni, nicidecum Moldoveni. Moldovenii li-au zis numai Rușii pentru a-i face să se simtă altceva decât frații lor. Să le pădăm deci zestia rusească și să spunem verde că suntem toți Români.

Știrile zilei

Sărbătorirea Unirii în Basarabia. S'au mai primit știri din Bolgrad, Ismail, Soroca, Dobrovici și alte localități ale Basarabiei, unde s'a sărbătorit cu mare însuflețire ziua unirii cu țara-mamă.

Politiști. Ieri au văzut întâia dată, pe Bd-ul Alexandru-vel Bun, doi voluntari ardeleni demobilizați, făcând poliție. Se plimbau gravi, cu mâine la spate, conștienți de misiunea ce o au ca paznici ai ordinii publice. Dar cine i a privit în ochi, a putut observa și oarecare jenă în căutarea lor. Ce s'a făvă biștii oameni se apuca de orice ca să poată trăi; deși o știu că mai bine le-ar sta cu mâinele pe coarnele piugului.

Refugiații din Aleșchi. Ieri au trecut prin Chişinău o parte din refugiații noștri dela Cherson și Aleșchi. Suferințele în-

Cele din urmă știri

Luptele din Apus

Paris, 2 Aprilie. Pe frontul din Flandra, Germanii au fost oprți. Comunicatele lor nu mai vorbesc, de cât de neînsemnate modificări ale frontului. Germanii au reînnoit atacurile lor violente în regiunea Baillieu și Neuve-Eglise, dar fără succes. Asesmenia a fost respins un atac în regiunea Merville.

În această ofensivă secundară din Flandra, Germanii au întreprins 20 de divizii proaspete. Aceasta ridică la 130 numărul diviziilor aduse de Germanii în curs de o lună. O mare parte a acestor divizii angajate de mai multe ori în lupte, fiind cu desăvârșire sleite, au fost retrase.

Pe frontul din Picardia, Germanii sunt fixați de multă vreme. Asesmenia sosirea întăririlor engleze, a stabilit frontul ținut de trupele britanice.

Cele două mari și săngeroase stertări, făcute de Germanii pentru rușarea frontului, au fost zadarnice. S'ant așteptate încă foarte violente atacuri contra eșadelor de la Ipres și Arras.

Un vas german scufundat

Lyon. — Marele cuirasat german Rheinland, s'a scufundat în apropierea insulelor Aland. Greutatea 19 mii tone. Efectivul 1.000 de oameni.

Scrisoarea împăratului Carol. Lyon. — Incercările de a scădea însemnătatea scrisorii împăratului Carol, declarând o de un caracter privat, s'ant zadarnice. Adevărul cuprins în ea nu pierde nimic din greutatea lui.

vitră din partea Sașilor, Litvanilor sau Tatarilor. După respingerea fiercărui atac dușmanesc l'omniul răsplătea vitejia, curajul și vrednicia apărătorilor, dându-ni le pământuri întinse în precajima cetății și în largul cuprins al ținutului de la Hotin. Vitejii, adică capetenile și frunțașii acestor, primeau moșii întregi, iar voivoci sau oștenii de răd erau răsplătuți cu răzeși mai mari sau mai mici, fiecare după ispravă și vrednicia lui. Ată vitejii cât și voivocii primeau pământurile lor de veci cu dreptul de a le stăpâni și a le lăsa drept moștenire urmașilor lor.

Ei erau stăpâni deplinii pe moștile și răzeșile lor, și erau supuși numai Domnului țării. Dacă vre-unul dintre acești viteji sau chiar dintre voivoci, mulțumita priceperii și destoiniciei lui, se învrednicea de a fi chemat de Domn să îndeplinească o slujbă oarecare în job — obștesc al țării, atunci el ar dacă boerul dintr-o sească slujbă, atunci el pierdea boeria și se întor ea iar la moșia sau răzeșia sa și traia acolo ca mazil până ce domnul se milostivia de a-l chema din nou în slujbă țării. Din rândurile acestor viteji s'ajeri de hotar cari nu se învredniciseră nici o dată de slujbă obștescă sau boerie, coboară numeșii sau rezeșii hotinenii de astăzi, cari țin cu atata stințenie la rezeșia lor pe cari împrăjurările vitegre au împușinat-o până la câteva deseanite. Mai târziu slujitorii aceștia de margine care aveau în grija lor paza hotarului și straja cetății se numeau și pușcași, iar capetenile lor se cheamă vatafi.

La poalele cetății și sub scutul ei se îngheba cu vremea târgul Hotinului, unde se așeza un număr mare de târgoveți moldoveni, printre cari se amestecau și negustorii poloni, litvani, genovezi, armeni și greci. Rândurile din lăuntru a târgului nu se deosebea de loc de cea a celorlalte orașe moldovenești. Târgul era că-

mult de doisprezece sfetnici aleși dintre oamenii buni și batrâni. Sfetnicii aceștia se numeau pargari și în fruntea lor stătea șoltuzul. Sfatul acesta îngrijea pentru rânduiala și bunul mers al treburilor obșteșii. La Hotin se țineau de mai multe ori pe an bălăciuri sau iarmaroace cari erau vestite în toată împrejurimea. Cu pitejii acestor iarmaroace se îngrămadau la Hotin negustorii din toate țările meșterie. Până și de la T. rigrad veneau negustorii și caravane cu marturi de tot felul. Din schimbul acesta de mărfuri se îmboagă a hazzna domnească. La Hotin Domnul întreținea pe vameșii săi pentru vânzarea mărfurilor ce intrau și ieșeau din țară. În trat